

F. t. l. om generelle tilskud til kommunerne.

fra muligt at gennemføre en tilstrækkelig udligning alene gennem kommunesammenlægninger, men kommunalreformen udgør en naturlig baggrund for en revision af de grundlæggende principper for det nuværende refusionssystem.

Kommunalreformen, og specielt de af denne følgende større og mere rationelt afgrænsede amtskommuner, danner ligeledes en naturlig baggrund for en ændring af opgavefordelingen mellem staten og kommunerne, og det er af regeringen besluttet at lade reformen af den kommunale struktur blive fulgt op af en overførsel af opgaver og kompetence fra staten til kommunerne.

En sådan decentralisering ville uden tilpasninger af refusions- og tilskudssystemet føre til forøgede uligheder i den kommunale beskatning. Overførslen af opgaver fra staten til kommunerne bør af administrative grunde først tage sin begyndelse fra 1971 og vil i øvrigt blive en proces, der vil strække sig igennem 1970'erne. Et revideret tilskudssystem med henblik på en landsudligning må derfor dimensioneres således, at det afgiver basis for tilpasninger til den decentralisering, som kommunalreformen har åbnet mulighed for.

2. Målsætning for en byrdefordelingsreform.

Da den udlignende effekt af de eksisterende refusions- og tilskudsordninger har vist sig at være utilstrækkelig på baggrund af de senere års stærke vækst i det offentlige opgaver, må den primære målsætning for en reform af byrdefordelingen være at stræbe mod en *bedre udligning* mellem de velstående og de økonomisk svage områder af landet.

De senere års stærke vækst i de offentlige udgifter sammenholdt med ønskerne om at påbegynde en administrativ reform i form af en decentralisering har gjort det til en central målsætning for en byrdefordelingsreform, at denne tillige skaber en *bedre harmoni mellem kompetence og økonomisk ansvar*. Det må være hovedreglen, at den disponerende myndighed så vidt muligt har det fulde økonomiske ansvar. Dette synspunkt kan tilgodeses ved, at den disponerende myndighed afholder den fulde udgift eller en så stor del deraf, at den egenøkonomiske interesse garanterer en rationel økonomisk handlemåde. Hvor en refusionsordning opretholdes, bør refusionsniveauet, bortset fra visse af de sociale refusioner, over længere sigt principielt ikke overstige 50 pct.

Ved en bedre afstemning af refusionsniveauet med den kommunale indflydelse på dispositionsomfanget skulle der således kunne opnås en bedre prioritering af de offentlige udgifter.

Den økonomiske udligning mellem landets forskellige dele, som er forudsætning for at kunne stille den kommunale myndighed frit med hensyn til opgaveprioriteringen, og som er nødvendig for at sikre muligheden for en ensartet standard på de offentlige ydelser uanset bopæl, foreslås tilvejebragt gennem et skattegrundlagstilskud til amtskommunerne, og et generelt tilskud til primærkommunerne udmålt efter disses areal (objektivt kriterium) samt et tilskud til de vanskeligst stillede kommuner. Fordelene ved at overgå til tilskud efter objektive kriterier er, at fordelingsgrundlaget er upåvirket af kommunale dispositioner. Ved indførelse af et skattegrundlagstilskud til amtskommunerne opnås en udjævning af forskellene i beskatningsgrundlag, der er hovedårsagen til variationerne i det kommunale skattetryk.*)

Med overgangen til nogle få generelle udligningsordninger tilgodeses tillige kravet om en *forenkling* af refusionssystemet, og en lang række mindre refusionsordninger vil kunne ophæves, hvorved der opnås en administrativ forenkling.

Ligesom der for opgavefordelingen mellem staten og kommunerne ikke kan regnes med en samlet løsning pr. en bestemt dato, må der for byrdefordelingens vedkommende forudses en *løbende proces* med tidligste start pr. 1. april 1970. På baggrund heraf er det anset for nødvendigt at udforme de forslag, der stilles til en 1. etapeløsning af byrdefordelingsproblemerne pr. 1. april 1970, på en sådan måde, at hovedprincipperne også kan lægges til grund under det videre arbejde med byrdefordelingen i 1970erne i takt med de opgaveomlægninger m. v., der må regnes med. Herved undgås principielle ændringer i hele refusionssystemet som følge af opgaveoverførsler til kommunerne eller nedsættelse af refusioner udover de refusionsnedsættelser, der foreslås med virkning pr. 1. april 1970.

Ændringerne i opgavefordelingen vil i første række komme til at berøre amtskommunerne og accentuerer derved disse kommuners utilstrækkelige skattegrundlag. Imidlertid vil en amtskommunal indkomstskat af kildeskattetekniske årsager tidligst kunne etableres fra 1972.

*) Ved primærkommunalt skattetryk forstås i nærværende bemærkninger forholdet mellem 1) udskrevne opholdskommuneskatter og grundskyld til primærkommunen og 2) de samlede kommunale skala-indkomster med maksimale personfradrag. Ved sekundærkommunalt skattetryk forstås her forholdet mellem 1) udskreven grundskyld til amtskommunen og pålignet amtsfondsbidrag og 2) de samlede kommunale skala-indkomster med maksimale personfradrag.